

СЕКЦІЯ 9. ФІЛОСОФІЯ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-381-4-48>

UKRAINE AS A SUBJECT: CULTURAL AND IDEOLOGICAL CONDITIONS OF ITS FORMATION

Matviienko O.

Postgraduate student at the Department of Philosophy

Scientific supervisor: Glushko T. P.

Doctor of Philosophy, Professor,

Professor at the Department of Philosophy

Mykhailo Drahomanov State University

Kyiv, Ukraine

Today, when the world order has been destroyed and the world is facing new challenges that require a revision of world politics and international relations, the content of such concepts as subjectivity, sovereignty, independence, international legal norms and international agreements is also changing. Accordingly, this requires modern researchers to show the ideological, cultural, social and historical continuity of the process of formation and existence of Ukraine as a subject in historical and cultural terms.

The modern world as we know it consists of states. Each state is a subject of history, a subject that has a certain influence in the international arena. Each European country has its own project of functioning in the economic, cultural, spiritual, and political sense, but when it comes to the state of Ukraine, we find ourselves in a complex and long process of formation, state-building, and self-determination. The process of creating Ukraine as a state was not a trivial and constant interconnected process, as it was interrupted with a certain periodicity due to various political and socio-historical events that are revealed in the pages of our history. The people who territorially lived and developed on the territory of today's Ukraine did not lose their subjectivity, as evidenced by the language, folklore, mythology, culture and traditions, art, spiritual and religious life. Gradually, the subjectivity of Ukraine as a state was formed mentally through certain archetypes that existed from the time of paganism and the princely era of Kievan Rus and were defined and consolidated in historical events.

Starting with the history of our ancestors who united the Slavs and ending with the mental comprehension, when there is a worldview awareness of what is being done and how, and on what principle, the worldview of Ukrainians and our culture are gradually being formed.

This defines «certain patterns of cultural activity as it has unfolded historically over several centuries on the Ukrainian territory. These are, first, the cognitive sphere, taken in the broadest sense, second, the value-normative sphere, and finally, the communicative sphere. «Cognitive» here is the system-forming factor of all these spheres, like the Earth's core in relation to its mantle» [1]. When we define the concept of subjectivity, we must realize that the subject is a conscious initiator of his actions, and the concept of «cognitive» allows us to separate perception, language activity, memory, creative imagination from affective states, which is why the concept of Ukraine's subjectivity should be considered as having its deep roots, but under the influence of many objective factors and historical events, it has not received a proper complete form.

The ideological and cultural prerequisites for the development of Ukraine as a subject require in-depth and multidirectional research in order to demonstrate the significance of this issue in both global and historical terms. After all, the definition and realization of Ukraine's subjectivity gives hope for a peaceful, prosperous, and secure future for our country. Realizing the importance of Ukraine's subjectivity and its formation as an important player in the international arena is an integral part of the “project” of a successful and prosperous Ukraine. The basic conditions should be the ideological guidelines of our people, which are aimed at preserving unique traditions and developing Ukrainian culture. We should not forget about the language issue, because through language we express, transmit and preserve both the ideological principles of the Ukrainian people and the cultural and folklore features of our country.

At the same time, the implementation of legal norms and laws should be a priority, which should not only require unconditional compliance from citizens, but also provide certain rights and opportunities. Also, we should not forget about economic development, which should be based on the development of Ukrainian business, both in the agricultural sector and in other areas, because independence and development of economic international relations should be consolidated on the principles of Ukrainian business development. It is in the harmonious combination and development of all these components that Ukraine as an entity in the international arena will take on its final form.

References:

1. Україна як цивілізаційний суб'єкт історії та сучасності : національна доповідь / ред. кол.: С. І. Пирожков, В. А. Смолій, Г. В. Боряк, Я. В. Верменич, С. С. Дембіцький, О. М. Майборода, С. В. Стоєцький, Н. В. Хамітов, Л. Д. Якубова, О. В. Ясь. НАН України. Інститут історії України. К. : Ніка-Центр, 2020. 356 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-381-4-49>

ПРО ОДНУ АКТУАЛЬНУ РОЗВІДКУ ЄВГЕНА ОНАЦЬКОГО

Матюшко Б. К.

*кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри філософії*

*Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

2024 рік є доволі багатим на різноманітні ювілеї, пов'язані з історією філософії як на теренах України, так і в світі загалом. Серед іншого, 13 січня виповнилося 130 років від дня народження Євгена Дометійовича Онацького, а 27 жовтня настануть 45-і роковини його відходу у вічність [1, с. 406]. Народжений у Глухові (нині – Сумська область), видатний українець певний час проживав у Кам'янці-Подільському, згодом закінчив історико-філологічний факультет Київського університету, а під час Визвольних Змагань 1917–1920 років перебував в Українській Центральній Раді. Після поразки нашої країни Онацький з дружиною переїхав до столиці Італії як голова прес-бюро дипломатичної місії Української Народної Республіки, до 1943 року викладав у Неаполі та Римі українську мову. Як один з членів Проводу утвореної 1929 року Організації українських націоналістів, він дописував до журналу «Розбудова нації», а також інших українських видань. 1943 року «німецька окупаційна адміністрація Італії заарештувала Онацького за його постійне критичне ставлення до націонал-соціалізму: відбував ув'язнення спочатку в Італії, а потім в Берліні та Регенсбурзі»¹ [1, с. 406]. Після поразки Німеччини та Італії у Другій

¹ Ці факти біографії мислителя, політичного діяча і вченого, наведені у вступній примітці Андрія Бурого до аналізованої в даній праці статті «Укра-